

Preek Hebreëën 4:14-16

Schildwolde, 31 januari 2017 – **oudjaarsdag**

Kees van Dusseldorp

Oudjaar:

Jezus – onze hogepriester – geeft *troost* bij wat geweest is. Heb.4:14-16

Nieuwjaar:

Jezus – onze hogepriester – geeft *hoop* bij wat komen gaat. Heb.6:18-20

Liturgie (oudjaarsdag):

votum en groet

Apostolische Geloofsbelijdenis (Charles A.E. Groot)

gebed

toelichting thema + Schriftlezing (oud en nieuw)

lezen: Heb.4:9-5:10

Psalm 61

Ps.90:1,6,8

preek: Heb.4:15-16

Ps.139:1,2,8

in memoriam (staan)

stilte

Ld.299:1,2,4,10

gebed – aansluitend:

Gz.137

collecte

Gz.111

zegen

Gemeente van Christus,

**** mensen hebben een priester nodig ****

Mensen hebben een mensen nodig. Mensen om je heen, bij wie je terecht kunt met problemen. Mensen om je heen, die naar je omzien in tijden van zorg. Mensen om je heen, met wie je je gevoelens kunt delen. Blijdschap en dankbaarheid, maar ook verslagenheid en verdriet. Mensen om je heen, bij wie je je geborgen voelt, die samen met je op weg gaan. Juist in tijden van zorg dreigt het risico van de eenzaamheid. Maar alleen red je het niet. Mensen hebben mensen nodig. Mensen ook, die voor je bidden als je zelf niet bidden kunt. Die je bemoedigen, als het vertrouwen en de rust aangevochten worden.

Zorgen en moeiten zullen er zijn op aarde, zolang Jezus nog niet terug is gekomen om alles nieuw te maken. Dat is uit de Bijbel heel duidelijk: verwacht op aarde geen paradijs, want dat komt er niet. Terugkijkend op een voorbij jaar stemt iedereen dat toe. Maar als het kwaad je persoonlijk treft, als de zorgen zich opstapelen, als de vragen je in verwarring brengen, dan is het geen algemene waarheid meer. Dan wordt het iets waar je mee worstelt. Dan kan het een donker dal worden, een zware weg. Dat is niet het enige wat over 2017 gezegd kan worden. Maar juist als het moeilijk is heb je mensen nodig. Niet zomaar mensen, maar mensen die een priester voor je zijn. Iemand die het leven kent, die jou kent en die de Heer kent. Bij wie je troost en kracht vindt.

Als je in het oude Israël geleefd had, dan zou je in moeiten naar een priester gaan. Die staat dichtbij. Wij denken bij priesters snel aan speciale mensen, in heilige kleren, met mysterieuze handelingen en onbegrijpelijke uitspraken. Mensen die ver van het gewone leven afstaan. Maar voor de joden is dat anders. Een priester is iemand met wijsheid, levenservaring en geloof. Iemand die dichtbij jou en dichtbij de Heer kan komen.

Als je problemen hebt, geeft hij wijze raad.

Als je je gespannen voelt, kan hij je bemoedigen.

Als je gezondigd hebt en je schuldig voelt, doet hij verzoening en bevrijdt je van de last.

Als je zorgen hebt, luistert hij en bidt hij voor je.

Als je dankbaar bent, helpt hij je om de Heer te prijzen.

Priesters kon je vertrouwen. Natuurlijk was niet iedere priester volmaakt. Sommigen maakten er een drama van, of waren op zichzelf gericht. Maar Gods bedoeling was een warm priesterschap. Aan hen was de pastorale zorg toevertrouwd. Geestelijke bijstand. Zij hadden de opdracht

om van Gods vergeving uit te delen aan schuldige mensen,

om van Gods ontferming uit te delen aan verslagen mensen,

om van Gods wijsheid uit te delen aan verwarde mensen en

om van Gods zegen uit te delen aan zwakke mensen.

In allerlei levensomstandigheden zou je graag naar zo'n priester gaan. Mensen hebben mensen nodig. Iemand die een priester voor je is.

**** het priesterschap is niet verdwenen ****

Wij leven niet meer in het oude Israël. Zulke priesters kennen wij niet meer. Dat is veranderd sinds het voorhangsel in de tempel doormidden scheurde. De priesterorde uit de stam Levi is tot vervulling gekomen. Maar dat betekent niet, dat het priesterschap is

verdwenen. Want een priester hou je nodig. Om troost en kracht te vinden. Om in je verhaal mee te zoeken naar Gods aanwezigheid. Naar Gods genade.

Voor ik ga zeggen dat Jezus zo'n priester is, ga ik eerst zeggen dat jij zo'n priester bent. Sinds de uitstorting van de Heilige Geest zijn wij allemaal priesters. Niet alleen in je toewijding aan de Heer. Maar juist ook in je liefde naar elkaar. Wees een priester voor elkaar. Of het nu je vriend is of niet. Of het nu een christen is of niet. Dat betekent dat je er bent voor een ander, juist voor degene die steun nodig heeft. Dat je in je gebeden de ander aan de Heer opdraagt. Dat je met je wijsheid en praktisch inzicht de ander dient. Dat je bij de ander blijft om iets van Gods aanwezigheid te laten merken. Daar kan ook bijhoren, dat je de ander bevraagt op zijn daden of woorden. Maar daar hoort ook zeker bij, dat je de ander vergeeft en zegent.

Als gemeente hebben we een pastorale taak ten opzichte van elkaar. Een taak, waarin ambtsdragers voorgaan, maar die ook opdracht is voor iedere christen. Een taak die je hebt naar ieder mens die je tegenkomt. Of het je vriend is of niet. Of het een christen is of niet. Het priesterschap is niet verdwenen. Wees een priester voor de ander. In luisteren en spreken. Zoek een priester in de ander. Om te overleggen en te delen.

Het priesterschap is op ieder terecht gekomen. De gemeente is een koninkrijk vol priesters. Die een taak hebben naar elkaar en naar de mensen om hen heen. Daarom bidden wij voor elkaar en voor de wereld. Daarom dienen we elkaar en alle mensen om ons heen. Ieder mens heeft een priester nodig. Wees het voor de ander. En zoek het in de ander. Juist als er veel gebeurt. Als er veel gedachten en gevoelens zijn.

** vanwege de grote Hogepriester

Zo'n priester, maar dan in volmaakte zin, is Jezus Christus voor ons. Hij heeft het levitische priesterschap tot vervulling gebracht. Hij heeft het christelijk priesterschap opgestart. Omdat hijzelf de grote Hogepriester is. Onze Hogepriester. Een mens als wij. En tegelijk volmaakt goed. Vol van wijsheid en liefde. Een Hogepriester die dichtbij komt. Dichtbij mensen en dichtbij God komt. De Hogepriester die we nodig hebben. Juist met een hart vol herinneringen, een hoofd vol beelden, een jaar vol ervaringen, een ziel vol tegenstrijdige gevoelens van verdriet en vreugde, een leven vol schulden en verlangens. Jezus, de Zoon van God, is onze grote Hogepriester.

In de Hebrëënbrief is dit de belangrijkste typering van Jezus Christus: Hij is onze grote Hogepriester! Het is ook de belangrijkste bemoediging in deze brief: Jezus is onze grote Hogepriester! En het is de belangrijkste aansporing: hou hieraan vast! Laat Jezus ook jouw Hogepriester zijn!

'Wij hebben een Hogepriester die kan meevoelen met onze zwakheden', zo lezen we. Jezus staat dichtbij. Hij is als mens onder de mensen geweest. Heeft een brede levenservaring en een diepe mensenkennis, ingebed in zijn liefde, zijn gevoeligheid en zijn bewogenheid.

Jezus kent het leven op aarde uit eigen ervaring. Hij is net als wij in elk opzicht op de proef gesteld, lezen we. Hoe goed is het om dat te beseffen aan het einde van een jaar. Luister naar Jezus!

Voel je je angstig? Voor jezelf, voor je geliefde, voor je gezin, voor de kerk of voor de wereld? Mijn kind, Ik weet wat angst is. Ik ken het uit ervaring.

Heb je verdriet? Omdat een geliefde is weggefallen, je mogelijkheden afnemen, iemand vertrokken is die je vast had willen houden? Mijn kind, Ik weet wat verdriet is en rouw. Voel je je eenzaam? Onbegrepen en in de steek gelaten? Oneerlijk behandeld en niet gehoord? Niet gewaardeerd en weggelabeld? Mijn kind, Ik weet wat eenzaamheid is. Ik voelde mij zelfs door God verlaten.

Ben je blij? Dankbaar voor het vele goede? Zo blij dat je volschiet als je erbij nadenkt? Mijn kind, wat heerlijk! Ik weet wat blijdschap en liefde is. Zelfs op deze krakende aarde geeft mijn Vader soms heerlijke ontmoetingen en momenten. Ik ben blij met jou!

Voel je je schuldig? Over fouten die je gemaakt hebt? Vol schaamte over de nederlagen die je hebt geleden? Rot over waarin je een ander tekort hebt gedaan? Mijn kind, Ik ken de verzoeking. Ik ben door de duivel getest. Hij zocht mijn zwakke punten. Het is hem bij mij niet gelukt. Maar ik heb zoveel mensen gesproken die wel in hun valkuil getrapt zijn. Dat is voor mij geen reden om je te laten vallen.

Heb je pijn? Door je handicap? Je fibromyalgie, de tumor in je lijf, het ongeluk dat je hebt meegemaakt, de klappen die je hebt gehad? Mijn kind, Ik weet wat pijn is. Niet dat ik jouw ziekte of jouw beperking heb gehad. Maar ik weet wat lijden is. Ik heb veel zieken gezien. Ik weet wat het doet.

Wij hebben een Hogepriester! Hij komt bij je binnen. Veeg je tranen niet weg als het over Jezus gaat. Verstop je zorg niet als je je tot Hem wendt. Laat ook de lach niet van je gezicht verdwijnen als je in de kerk komt. Jezus heeft meer mensenkennis, meer liefde, meer gevoel en meer ontferming dan welk mens ook. Hij kent het leven uit ervaring. Hij heeft zich op één lijn gesteld met ons, door mens te worden. Hij is een van ons. En komt zo heel dichtbij. Daar begint de troost.

** Hij is de hemel doorgegaan **

Mensen hebben een priester nodig. Zeker bij het terugkijken op wat gebeurd is. We zijn elkaar tot priester. In het spoor van Jezus, onze Hogepriester. Hij kent het leven en peilt je hart. Dat is op zich al een troost. Maar daar blijft het niet bij. Want 'Jezus, onze Hogepriester is de hemel doorgegaan', lezen we. Dat geeft kracht aan de troost!

Het beeld dat in de Hebreeënbrief wordt gebruikt is dat van de hogepriester die door alle ruimtes van de tempel heen gaat tot hij in het allerheiligste is. Eenmaal per jaar, op grote verzoendag. Dan kwam hij voor de ark, op de plek van de verzoening, in de tegenwoordigheid van God de Heer. Voor hij die gang maakte, moest hij eerst een zoenoffer voor zijn eigen zonden brengen. En hij moest een schaal bloed meenemen tot in het allerheiligste. Zo mocht hij binnenkomen. Werd hij geaccepteerd. God gaf gehoor aan zijn gebed om verzoening voor het volk. Voor allen die hij als hogepriester vertegenwoordigde en voor wie hij bad. En God nam zijn dank aan en luisterde naar zijn verzoek om zegen over de inspanningen van mensen.

Jezus, onze Hogepriester is de hemel doorgegaan. Tot in het allerheiligste, tot de troon van God. En Hij is geaccepteerd! Hij mocht binnenkomen. Als eerste mens die in de te-

genwoordigheid van God mocht komen. En mocht blijven. Zeker, niet zomaar een mens, maar de Zoon van God. Maar tegelijk iemand van ons. Namens ons. Met al onze ziekten, onze zonden, onze angsten, onze tekorten, die Hij kent en bij zich draagt. Met heel je leven ook van 2017. Jezus kent het. Hij heeft jou in zijn hart. Zo is Hij de hemel door gegaan. Hij heeft jou voor de Vader gebracht. En Hij is geaccepteerd! Zijn offer is aanvaard. Verzoening gebracht. Vrede getekend. Voor Hem. En voor allen die hij bij zich draagt. Allen die zich aan Hem verbonden hebben.

Verzoening. Over je leven. Vergeving voor je zonden. Vrede met God. Dat is de diepe troost die je Hogepriester biedt. Als je hier aan het eind van het jaar bent. Met lege handen, met gevulde handen, met verkrampde handen, met gebalde handen, met gehavende handen, met onrustige handen, met gevouwen handen. 'Mijn kind, je zonden zijn je vergeven! Het is goed. Geef het aan Mij. En ontvang mijn vrede.'

Nee, dat kunnen we als priesters over elkaar niet uitspreken. Daarom is Jezus Hogepriester. Wij brengen als priesters elkaar bij Hem. Hij, die de hemel is doorgedaan. Met jou in zijn hart. En je heeft binnengebracht bij de Vader. Er is verzoening. Het is goed.

**** genade en barmhartigheid vormen Gods hulp**

Is dit het nu? Wat we van de Hogepriester kunnen verwachten? Meevoelen en verzoening? Is dit de reden dat we in de kerk samen het jaar afsluiten? Dat we ook persoonlijk heel ons leven aan God voorleggen en in zijn handen leggen? Met gebed om vergeving en om zegen? Ja! Dit is het! Ga daar niet schouderophalend aan voorbij. Alsof het niet veel voorstelt. Alsof je er niets mee kunt. Alsof het alleen maar woorden zijn. Alsof het geen verschil maakt.

Telkens als we hulp nodig hebben, lezen we in deze brief, en we gaan ermee tot God, vinden we bij Hem barmhartigheid en genade. Daarmee is samengevat wat onze Hogepriester ons geeft. En dat is echt alles. Diepere en sterkere woorden kun je niet spreken.

God helpt je door je zijn barmhartigheid te tonen. Zijn ontferming over jou, in jouw omstandigheden. De Almachtige en Eeuwige is bij je. Dat ontspant. Dat neemt de angel uit je zorg en je verdriet. Je tranen zijn geteld, je zuchten is gehoord, je onmacht is gezien. Soms ervaar die die barmhartigheid van God. In een stuk rust die je krijgt. In een oplossing die zich aandient. In een vriendin die je bemoedigt. In een nieuwe kans. Soms ervaar je die barmhartigheid niet. Kijk je er langs heen. Of zie je het pas achteraf. Maar in alle gevallen leef je in het besef dat God om je heen is. Je bent niet alleen! Ook al voel je het niet. De Heer is bij je, zelfs in de moeilijkste dagen en de bitterste gebeurtenissen.

En God helpt je door je zijn genade te bewijzen. Zijn onverdiende goedheid. Door je te aanvaarden, ondanks je fouten, je eigenzinnigheden, je dwaasheden en je tekorten. Zo word je vrij. Bevrijd van je zonde, je schuld, je zelfverwijt en je zelfhandhaving. Gods genade is sterker! Je leeft vanuit vrijheid en vrede. En je vindt jezelf terug in lichtkring van Gods liefde.

Barmhartigheid en genade. Dat is de hulp die God je geeft. Als je zijn hulp inroept. Dat is het resultaat van wat Hogepriester Jezus voor je doet. Barmhartigheid en genade. Daarmee wordt jouw leven in de kern genezen en bevrijd. Wie zo aan het eind van het jaar

zijn of haar leven aan God voorlegt, nee, die krijgt niet op elke vraag een antwoord. Die krijgt niet voor elk probleem een oplossing. Die krijgt niet bij elke moeilijkheid een aanwijzing. En niet voor elke pijn een pleister. Je krijgt barmhartigheid en genade van God. Het besef dat je er niet alleen voor staat. En de toezegging van Gods onverdiende liefde voor jou. Grotere vrede kan God niet geven.

** laten we dan blijven naderen

'Laten we dan zonder schroom naderen tot de troon van de Genadige'. Op die oproep loopt het uit. Zonder schroom naderen tot de troon van de Genadige. De weg erheen is vrij door Jezus Christus, onze Hogepriester. Omdat bij die troon barmhartigheid en genade te vinden steeds als je hulp nodig hebt.

Naderen tot de troon van de Genadige. Dat doe je in woorden, gedachten en gevoelens. Als bidt en dankt. Als je erbij stilstaat dat Hij er is, Hem voorlegt wat je bezighoudt, wat er gebeurd is en wat je graag zou willen. Blijf dat doen! Blijf bidden! Ook als je nietervaart dat er Iemand luistert. Ook als je je niet kunt concentreren, of veel vragen hebt. Blijf bidden! Leg je leven voor zijn troon!

Naderen tot de troon van de Genadige. Dat doen we ook met elkaar in de kerkdiensten. Als we onze Hogepriester eren. Vrede zoeken in zijn offer. Vergeving voor onze zonden en zijn Geest voor ons leven. Zijn zegen vragen over onze wereld. En getuigen worden van Hem, die ons gered heeft. Blijf de kerkdiensten bezoeken. Ook als het niet in alle opzichten jouw stijl is, jouw liedkeuze, jouw sfeer. Geef jezelf aan de gemeente van de Heer!

Naderen tot de troon van de Genadige. Dat doen we ook door in ons leven de weg te gaan die onze Hogepriester gebaad heeft. De hemel door tot de troonzaal van de Vader. Laat je meenemen naar de ontmoeting met de Vader aan het eind van je leven. Het hemels vaderland. Laat niemand achterblijven. Niet door eigengereidheid, niet door beproeving, niet door angst, niet door oppervlakkigheid, niet door tegenspoed, niet door voorspoed, niet door zonden en gebreken. Het zijn dingen die gebeuren. Ze kunnen jou tot stilstand brengen. Laat dat niet gebeuren. Blijf vasthouden aan Jezus Christus! Blijf geloven, ook waar je het nog niet ziet. Elk nieuw jaar is een stap dichterbij. Hou vol!

Mensen hebben een priester nodig. In alles wat er in je leven gebeurt. Wat er in de wereld gebeurt. Laten wij elkaar tot priester zijn. Op elkaar letten en elkaar meenemen, spoort de schrijver ons aan. In het spoor van Jezus Christus, onze Hogepriester. Die naast ons gaat staan en ons bij de Vader brengt. Door wie wij barmhartigheid en genade ontvangen als we hulp nodig hebben.

Jezus is onze Hogepriester. Dat geeft troost bij wat geweest is. Dat geeft ook hoop bij wat komen gaat. Daarover gaat het morgenochtend in de kerk. Maar op deze laatste dag zeg ik: bij alles wat geweest is, mooie en moeilijke dingen, ga ermee naar je Hogepriester, naar Jezus Christus. En ontvang troost en kracht. Christelijke troost. Hij was erbij en is erbij. Hij kent je leven en je hart. En neemt je mee naar de troon van de Genadige. Zodat jij verzoening ontvangt en vrede vindt.

Amen